

PLANISPHERIUM PTOLEMAICUM

vicinis Gentibus, quæ primâ habitatione regiones illas Asia, & Africa habitabiles, & cultas reddiderunt, Cœlestium Corporum motus innotuisse, & ex his Astronomiæ rudimenta & principia emeruisse, procul dubio veritati consentaneum est.

A dictis Gentibus Astronomicarum Observationum Exercitia ad Græcos devoluta sunt, qui cæterarum Gentium Observationes aliis pluribus augentes, & inventis suas addentes, Astronomicam scientiam cultiorem, & politiore reddere studuerunt. Excelluerunt autem Astronomiæ peritiâ inter Græcos *Thales Milesius* *Exami* filius, ut antiquissimus, sic peritissimus astrorum contemplator, teste *Apulejo lib. Florid. Anaximander* Milesius, uterque Zodiaci inventor; *Anaximenes* posterioris discipulus, *Cleostratus*, *Meton*, *Helicon Cyzicus*, *Endoxus Chidius*, *Aristoteles*, *Calippus Cyzicus*, *Timochares*, *Hipparchus*, *Archimedes*, *Schola Alexandrina*, *Eratosthenes*, *Claudius Ptolemaeus* & alii plures, qui in huius Hypothesios, Terram in media Mundi Machinâ immobilem constituentis, inquisitione, & constructione laborarunt. Etenim hunc laborem suscipientes, & ingredientis, duplicis illius motus contrarii occasione, ac distantiarum, quas inter Planetas oculorum & instrumentorum auxilio deprehenderunt, causâ, Sphæras certas excogitarunt, & Sphærica spatia, aut corpora in Cœlum introducta sinxerunt, à quibus ipsi Planetæ & cætera Astra circumscripta perenni volutatione circumagi credidit. Eâ occasione in tot Sphæras reales partiti sunt Cœlum, quot motuum diversorum volutationes in Machina Cœlesti deprehenderunt, atque ita secundum octuplicem motum etiam octo Sphæras constituere, supremam & extimam Firmamentum, & stellas, quas complectitur, fixas nuncupantes, circa quas in principio nullum alium motum, quam diurnum illud, deprehenderant. Totius verò Machinæ ita ordinatæ Centrum constituerunt Terram, eamque in mediâ illâ Mole Creatâ immobilem quiescere, & consistere tradiderunt, ut tanta molis se tot corporum ingentium multitudine, sine intermissione circumgyrantis motus sustineret, & totius volutationis centrum ac quies esset, cum sine motu ulla quies subsistere omnino nequeat. Hæc fuit plurimorum Veterum sententiâ, ad nostrâ usque tempora propagata, & ab Aristotelicis seu Peripateticis hætenus summâ contentione defensa, licet alii ex veteribus in aliâ sententiâ versati contrarium statuerint, & Soli in Universi totius medio sedem immobilem assignarint, ac Terram cum Luna inter medios quinque Planetas sedentem, eorum more circa Solem, sicut priores circa terram dixere, se circumvolvère asseruerint, ut in sequentibus Descriptionibus docebitur.

Vocantur porro hæ Sphære etiam Orbis & Circuli Cœlestes, atque Cœli, in quorum Numero & Ordine non solum Antiqui Astronomi, verum etiam Recentiores Physiologi, Astronomi, ac rerum naturalium Scrutatores sententiarum divitiis divisi, inter se dissentiunt. Est enim in hoc convenire plerisque cernimus, quod Saturni Orbis, Firmamento seu Sphære Octavæ proximus sit, hunc Jovis Orbita proximè sequatur, Martis curriculum huic succedat, ac Solis sphæra his mox subiungatur, ut Chaldaeis, & hos sequuto *Ciceroni* aliisque plurimis placuit, & adhuc placet: *Aegyptii* tamen, *Plato*, & *Aristoteles*, ut *Plutarchus lib. 2. c. 15. de placitis Philosophorum*, & *Plato ipse lib. 3. de Naturâ, pag. 713.* testantur, mox Marti Mercurium, & huic Venerem subiunxerunt, atque Solem hos sequi statuerunt, cunctis Lunam succedere, Terræque vicinissimam esse affirmantes: Octavum verò Cœlum, sive supremum Orbem, qui Firmamentum appellatus, Fixarum stellarum sedes est. Primi Mobilis vicem obire arbitrati sunt, atque ideo reliquos Planetarum Orbis viginti quatuor horarum spatio unâ secum ab Ortu in Occasum, contra Signorum seriem abripere, & stellarum motum diurnum efficere. Sic *Plato*, *Aristoteles*, *Hipparchus*, & alii cum *Aegyptiis*, Octo Sphæras numerarunt, Firmamentum nimirum, & septem Orbis Planetarum, quæ omnes, secundum Aristotelicorum, & Peripateticorum opinionem, reales, sive reverâ in Cœlesti Regione existentes, cunctas stellas, seu clavos parieti, infixas secum circumvolvebant, ab Ortu in Occasum Primi Mobilis viribus raptæ, & proprio suo motu ab Occasu in Ortum profectæ. Has *Endoxus* & *Calippus* iterum in 53. vel 54. Orbis distinxerunt, ut *Aristoteles lib. 12. cap. 8. Metaphys.* & *Keplerus cap. 2. pag. 6. de Motibus Martis* testantur.

Posteaquam verò *Ptolemaeus* in Astronomicâ Sicientiâ v *parchi* observationes accuratè pervidit, Sphæram tu ex Occasu in Ortum qui sumo, noluit uni & eidem assignare, sed Nonam addidit, Molis Creatæ circumscripta Mobilis officio fungeretur pellatur, in omnes subiectis temporibus, ut videtur sunt, Septem scilicet Planetarum, Octavum Stellarum, qui etiam Firmamentum appellatur. In simplicissimâ & quotidianâ tione, quæ cunctis Mortalium oculis incurrit, quam illa & proinde citius quoque c Simplex dicitur nonnullis tanquam Corpori Simpliciplici & Naturali non possit nisi unus & simplex motus Cœlum tanquam Corpus ci motu naturali volvi & ratur hic motus convenit, p madversus, dum in septem quod modò conjungantur tur, modò longiore, moflent; in cæteris verò stellas per eodem modo orientur stantiam inter se obtineat Veteribus, ut Corporum nes in Octo Sphæras diviseptem diversis septem sph stellarum multitudine in mirum, compegerint, a effecta & virtutes assignari omnibus Phenomenorum monstrandis & salvandis tatibus variarum observati gressu detectis, Posteriori duerunt, & aliarum Sphæ illas amoliri conati sunt. I diximus, Nonam Sphæram Operationem totam Uni Terrestrem Globum, autæ Machine partem, circum attribuit, quem *A* est.

Post *Ptolemaum*, & *Alf* decem elapsis sequenti sunt, qui, quia convocati ab *A* nomia emendandæ ipsius i derunt, ut in *Prolego* pã hendent, Stellas Fixas *nes* suas variasse, propter n verius Meridiem proficisc meantem motum trepidat mã Sphæra reliquas auxer Universum Cœlum ab O xerunt, adeo ut Cœlesti Sphære ad denarium num tentiæ subscripserunt post alii superiorum seculorum porum Cœli Primariorum utpote ipsis necessaria visa lestibus difficultates toller Undecimus Orbis acced Cœlum ab Ortu in Occasu ac subiecti duo proximi, n pidationis seu Librationis cinus nimirum Cœli Cry nomine inter Astronomos liæ Obliquitatis Zodiaci Cœli Crystallini unius, signitus, quem Motum n noctiorum gubernare ajun rum Cœlorum seriem el Cœlum Duodecimum, ni Angeli Boni, & Beatorum creduntur.